

ANGINA INFLAMMATORIA.

798. Verum quando ab inflammatione, glandulae (788.), vel musculi (788.) occupantur, tum oritur, morbus huc proprie referendus ob summam, qua funestus est, acutiem, & velocissimam, & insuperabilem saepe violentiam.

799. Hujus (798.) mali causa 1°. in genere est omnis ea, quae inflammationem quamcunque potest producere (375. 376. 377. 378.). 2°. illa omnis, quae inflammationis causas determinant imprimis ad loca descripta (388.), maxime ad laryngem, pharyngem, os hyoides, horumque musculos, tum ad fistulae pulmonalis superiora: talia autem sunt, dispositio propria juvenibus, sanguine divitibus, rufis; exercitium frequens, validumque harum partium, oratoria exercitatio, cantus, clamor, fortis equitatio adverso vento & frigido, tubarum & fistularum inflatus, labores validi in aere frigido; calor aestuans magnum frigus excipiens tempore verno; aridae fauces ob aeris recepti & expulsi fervorem in aestu solis, vel in febre inflammatoria.

800. Ubi ex his causis (799.) nata est, varia, & inter ea horrenda, symptoma-

M ;

ta

ta creat, pro diversitate partis ejus, quam occupat.

801. Si sola laborat pulmonalis fistula, illaesis aliis, in interna sua membrana musculosa, tum oritur ibi tumor, calor, dolor, febris acuta calida, caeterum externa signa nulla; vox acuta, clangosa, sibilans; inspiratio acute dolens; respiratio parva, frequens, erecta, cum summo molimine; hinc circulatio sanguinis per pulmones difficilis; pulsus mire & cito vacillans; angustiae summae; cita mors. Estque haec una ex iis, quae funestissima, nec externa dant signa: quo vero propius glottidi & epiglottidi malum, eo sane magis lethale.

802. Si larynx inprimis acute inflammatur; & sedem habuerit malum in musculo albo glottidis, & simul in carnosis ei claudendae inservientibus, oritur dirissima, subito strangulans, Angina. Signa ut priora (801.); dolor in elevatione laryngis ad deglutitionem ingens, auctus inter loquendum atque vociferandum; vox acutissima, stridula; citissima, cum summis angustis, mors. Estque haec, sine signis externis, omnium pessima.

803. Si soli musculi elevando ossi hyoidi, & laryngi servientes inflammantur valide, signa evidentia sunt haec? respiratio satis libera; deglutitio in prima actione
suae

suæ exercitationis acutissime dolens; tum signa inflammationis in genere; & eadem in iis musculis, qui apparere examinanti possunt.

804. Quando autem sola pharynx eodem infestatur malo, signa specifica sunt, inspeclis faucibus apparentia; respiratio satis commoda; deglutitio dolens, impossibilis; materies deglutienda per nares redeuns; eadem in asperam arteriam pulsa, & tusim violentam excitans; hinc defectus cibi, potusque ingerendi; exsiccatio & exasperatio omnium humorum in corpore; febris non adeo intensa; major morbi duratio ante illatam mortem.

805. Si vero tonsillae, uvula, velum membranofum pendulum; musculi ejus quatuor pterygostaphylini, inflammantur valide, tum fiunt fere eadem ac in priori (804); respiratio incommoda, difficilis, per nares nulla, vel parva, per fauces angusta; materies deglutienda ob angustias & summos dolores per os redeuns; excreatio perpetua; pituitae ad cava tonsillarum stillicidium perpetuum, copiosum; dolor acutus in aure interna, & via eo tendente a faucibus; crepitatio in aure dum deglutitio fit; surditas saepe perfecta. Hoc mali genus hodie a lue gallica frequens, & valde metuendum.

806. Quod si omnes hae inflammatoriae

M 4

spe-

species (801. 802. 803. 804. 805.), vario concursu, simul aegrum infestent, concluditur facile, eo saeviolem fore morbum, quo plures in unum conspiraverint: tumque simul eo plura, & saeviora symptomata eventura esse.

807. Nam impedito tum cruoris in jugulares externas, vel per has ipsas compressas, reditu, fit tumor faucium, labiorum, linguae, vultus; linguae exsertio, intorsio; inflammatio; oculorum rubedo, protuberans tumor horrendus; cerebri, ob eadem suffocatio; hinc visus, auditus, tactus, hebetes; delirium; hiatus oris; stertor; decubitus impossibilis prae suffocatione; rubor, tumor, dolor, pulsatio, saepe in collo, petore, cervice, conspicui; unde venae jugulares frontales, raninae varicosae tument.

808. Decurrit autem omnis Angina confectum inflammationis generalis iter, eademque facit, ac patitur mutationes in resolutionem, pus, gangraenam, scirrhum.

809. Ergo si signa docuerint, anginam esse (801. 802.), confestim examinandum, an pura haecenus inflammatio adsit (382. 383. 384.); tumque citissime per efficacissima remedia (395. ad 402.), tentanda resolutio est (386.) Itaque 1°. cita, magna, repetita missio sanguinis eousque ut debilitas, pallor, refrigeratio, vasorum collapsus, doceant,

ceant, vim superstitis non posse augere tumorem & rigiditatem vasculorum, exercenda erit. 2°. valida alvi subductio per purgantia ore hausta, vel clysmatum instar injecta, repetita. 3°. victu, potuque tenuissimo, & lenissimo opus. 4°. nitrosis, subacidisque medicamentis 5°. vapore humido, molli, tepido assidue hausto: fomentis externis; derivantibus epispasticis, cucurbitis, sinapis, collo, & pectori, appositis.

810. At species (802.), raro tam periculosa ac (801. 802.), eadem remedia (809.) sed leviora, petit. Hic autem imprimis cataplasmata anodyna, laxantia, emollientia externa necessaria.

811. Dum denique angina (804. 805. 806.) adhuc inflammatoria, infestat; tum eadem remedia (809. 810.) requiruntur unita, sed addendae perpetuae humectationes oris & faucium, per lenissima attenuantia nitrosa, diluentia aquosa calida, laxantia pingua, quae ore quieto contineri, leniter gargarifando applicari, fistula injici possunt: requiritur continua opera, ne arescant partes.

812. Si omnibus his non, sero, vel frustra tentatis (809. 810. 811.), morbus sit maxime recens & strangulans a causa superiori, quam erit locus sectionis, cum

M 5

fym-

symptomatibus pessimis (807.) nec tamen adhuc gangraenosis, statim post acerbam prognosin instituenda erit *βρογχοτομή*.

813. Quae fiet, praeparato corpore aegri; in aspera arteria infra laryngis inferiora ad pollicis distantiam, di cissa cute, & integumentis; amotis musculis; secto interstitio inter annulos arteriae asperae; imposito canaliculo argenteo; dein ablata causa, quae exegerat hanc operam, vulnus percurando; interim clysmata nutritientia applicando, si deglutitio impossibilis.

ANGINA SUPPURATORIA.

814. Verum si malum jam eo processerit, ut suppuratio loci affecti jam incipiens cognoscitur, per signa (387.) erit tentanda via abscessus per artem, & remedia generalia (402. ad 412.); maxime autem molli, assiduo gargarismate, largo cataplasmate laxante; pertusione loci, sensibus deprehenfi; bronchotome (812, 813.)

815. Illa autem anguinae species, quae prior descripta (801. 802.), raro eousque adolescere potest, sed vel prius resolvitur (809.), vel necat,

AN-